

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003479

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-12-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Івченко Анатолій Григорович

2. Anatolii Ivchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 06-11-2024

Спеціальність за освітою: Державна служба

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7027

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81

Тема дисертації:

1. Економічні стратегії безпекоорієнтованого розвитку підприємств в Україні
2. Economic Strategies for Security-Oriented Development of Enterprises in Ukraine

Реферат:

1. Основний науковий результат дисертаційної роботи полягає у створенні теоретико-методичних засад розроблення економічних стратегій безпекоорієнтованого розвитку підприємств на підставі сформованого теоретичного базису, результатів аналізу умов та передумов такого типу розвитку підприємств в національній економіці, сукупності концептів та компонентів розроблення економічних стратегій безпекоорієнтованого розвитку підприємства, використання сформованого інструментарію їхнього розроблення та реагування на загрози безпекоорієнтованому розвитку підприємств. В роботі показано, що поняття «розвиток підприємства» є похідним від загальнофілософської категорії «розвиток». Надано семантичне поле розвитку та побудовано семантичну піраміду формування поняття «розвиток підприємства». Природу розвитку підприємства розкрито через його контексти (процес, діяльність, можливість, результат, умова тощо). За низкою критеріїв подано класифікацію типів розвитку підприємства.

Проаналізовано підходи до розуміння та контексти економічної безпеки підприємства. Сутність безпекоорієнтованого розвитку підприємства розкрито шляхом виявлення діалектичного зв'язку розвитку підприємства та його економічної безпеки, комбінування контекстів понять, які використано у розкритті сутності такого типу розвитку. На основі комбінування контекстів розвитку підприємства та його економічної безпеки, а також метафор розуміння підприємства побудований простір смислів для розуміння сутності безпекоорієнтованого розвитку підприємства. Сформовано теоретичний базис розроблення економічних стратегій безпекоорієнтованого розвитку вітчизняних підприємств, розкрито зміст та 3 призначення його елементів, до складу яких увійшли теоретичні засади стратегічного управління підприємством, розуміння сутності безпекоорієнтованого розвитку підприємств на рівні національної економіки та економічної стратегії окремого підприємства, аксіоми розроблення таких стратегій, вимоги до їхнього змісту, умови та передумови відповідного типу розвитку підприємств в Україні, оцінювання передумов безпекоорієнтованого розвитку вітчизняних підприємств, концепти розроблення економічних стратегій безпекоорієнтованого розвитку та їхній зміст, а також інструментарій подолання загроз безпекоорієнтованому розвитку підприємств. Проаналізовано інституційні та феноменологічні умови безпекоорієнтованого розвитку підприємств в Україні. Інституційні умови описано за допомогою сукупності загально визначених індексів (верховенства права, захисту прав власності, економічної свободи, крихкості держави та сприйняття корупції). Показано наслідки досягнення критичної межі для кожного з індексів для безпекоорієнтованого розвитку підприємств. Феноменологічні умови описано у вигляді наслідків військової агресії проти України, що триває з лютого 2022 р. Передумови безпекоорієнтованого розвитку підприємств поділено на можливості та загрози на рівні національної економіки, надано їхній опис. Для кількісного оцінювання передумов безпекоорієнтованого розвитку підприємства на основі поля сил за К. Левіном та МАІ за Т. Сааті розроблено оцінну модель з правилами та інструментами інтерпретації її результатів: розкрито зміст та призначення моделі, надано їй загальну аналітичну форму (адитивно мультиплікативну), розроблено матрицю аналізу передумов, оцінено вагомість кожної з можливостей та загроз у складі передумов, що дозволило сформулювати за мірою їхньої вагомості окремі кластери можливостей та загроз у складі передумов безпекоорієнтованого розвитку підприємства. Розроблено правила інтерпретації результатів використання моделі. Сформовано суттєві для розроблення економічної стратегії безпекоорієнтованого розвитку підприємств висновки. 4 Сформовано сукупність концептів розроблення економічних стратегій безпекоорієнтованого розвитку підприємств: адаптивність як іманентна характеристика підприємства, принципівий вибір діяльності підприємства, пріоритизація безпекоорієнтованого розвитку підприємства, цільова типізація розвитку, цільова векторизація розвитку, шляхи реагування на загрози, ресурсне базування та стратегічний підхід. Охарактеризовано переваги й недоліки способів реагування, показано доцільність використання кожного з них для підприємств різного розміру, описано потребу у ресурсах при застосуванні способів.

2. The main scientific result of the dissertation lies in the creation of theoretical and methodological foundations for the development of economic strategies for security oriented enterprise development, based on the formation of a theoretical basis, the results of the analysis of conditions and prerequisites for this type of enterprise development in the national economy, a set of concepts and components for developing economic strategies for security-oriented enterprise development, and the use of established tools for their development and response to threats to security-oriented enterprise development. The thesis demonstrates that the concept of "enterprise development" is derived from the general philosophical category of "development." A semantic field of development is provided, and a semantic pyramid of the formation of the concept of "enterprise development" is constructed. The nature of enterprise development is revealed through its contexts (process, activity, possibility, result, condition, etc.). A classification of types of enterprise development is presented based on several criteria. Approaches to understanding and the contexts of enterprise economic security are analyzed. The essence of security-oriented enterprise development is revealed by identifying the dialectical relationship between enterprise development and its economic security, combining the contexts of concepts used in disclosing the essence of such development. Based on the combination of the contexts of enterprise development and its economic security, as

well as metaphors for understanding the enterprise, a space of meanings is created to understand the essence of security-oriented enterprise development. A theoretical basis has been established for the development of economic strategies for security-oriented development of domestic enterprises, revealing the content and purpose of its elements, which include the theoretical foundations of strategic enterprise management, understanding the essence of security-oriented enterprise development at the national economy level and the economic strategy of individual enterprises, axioms for the development of such strategies, requirements for their content, conditions and prerequisites for this type of enterprise development in Ukraine, assessment of the prerequisites for security-oriented development of domestic enterprises, concepts for developing economic strategies for security-oriented development and their content, as well as tools for addressing threats to the security oriented development of enterprises. The institutional and phenomenological conditions for security-oriented enterprise development in Ukraine are analyzed. The institutional conditions are described using a set of widely recognized indices (rule of law, protection of property rights, economic freedom, state fragility, and perception of corruption). The consequences of reaching a critical threshold for each of these indices in terms of security-oriented enterprise development are demonstrated. The phenomenological conditions are described as the consequences of the ongoing military aggression against Ukraine since February 2022. The prerequisites for security-oriented enterprise development are divided into opportunities and threats, and their descriptions are provided. The content of each component is disclosed. It is shown that with the component-based approach, the security-oriented enterprise development strategy transforms from a static plan with predefined actions into a combination of strategy components that can be adjusted as necessary, both during the development phase and during implementation. To neutralize or slow down the development of threats to security-oriented enterprise development, a set of response methods has been formulated, described using proposed criteria that characterize the specific features of these methods. The advantages and disadvantages of the response methods are characterized, and the appropriateness of using each method for enterprises of different sizes is shown. The need for resources when applying the methods is also described

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Івченко А. Г. Зовнішні умови безпекоорієнтованого розвитку підприємств в Україні. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2023. № 2 (278). С. 24–38. <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2023-278-2-24-38>
- Івченко А. Г. Безпекоорієнтований розвиток підприємства: вектори, можливості та загрози. Бізнес-Інформ. 2023. №12. С. 368–378. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-12-368-378>.
- Івченко А. Г. Модель оцінювання передумов безпекоорієнтованого розвитку підприємства. Development Service Industry Management. 2023. №4. 59– 67. [https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4\(9\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4(9)).
- Івченко А. Г. Концептуальні засади забезпечення безпекоорієнтованого розвитку підприємства. Вісник економічної науки України. 2023. №2 (45). С. 129– 138.
- Івченко А. Г. Способи реагування на загрози безпекоорієнтованому розвитку підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 12. Том 2 (270/2). С. 6–20.
- Кудріна О. Ю., Івченко А. Г. Стратегія безпекоорієнтованого розвитку підприємства: компонентний підхід. Цифрова економіка та економічна безпека. 2024. №2 (11). С. 95–102.

<https://doi.org/10.32782/dees.11-15>

- Івченко А. Г. Наратив безпеко-орієнтованого розвитку для українських підприємств. Міжнародна науково-практична конференція «Пріоритети розвитку фінансів, менеджменту та маркетингу: традиції, моделі, перспективи», Київ, 25 травня 2023 р. Тези доповідей. К.: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. С. 68–71.
- Івченко А. Г. Принциповий підхід до аналізу умов безпекоорієнтованого розвитку підприємств в Україні. Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції та перспективи розвитку економіки, фінансів, обліку та права», Кременчук, 21 лютого 2024 р. Тези доповідей. Кременчук: ЦФЕНД, 2024. С. 12–13
- Івченко А. Г. Принципові засади розроблення стратегій безпекоорієнтованого розвитку для підприємств в Україні. VII міжнародна науково-практична конференція «Обліково-аналітичне та організаційно-економічне забезпечення розвитку регіону», Київ, 25 квітня 2024 р. Наукові праці. К.: Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, 2024. 37–42 с.
- Івченко А. Г. Вектори безпекоорієнтованого розвитку підприємств в Україні. VIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні теорія і практика менеджменту та бізнес-адміністрування», Черкаси, 25 квітня 2024 р. Електронне видання. Черкаси: ЧДТУ, 2024. 50–52 с.
- Івченко А. Г. Формування смислового поля безпекоорієнтованого розвитку підприємства. XI Міжнародна науково-практична конференція «Пріоритети розвитку фінансів, менеджменту та маркетингу: традиції, моделі, перспективи», Київ, 28 травня 2024 р. К: СНУ ім. Володимира Даля, 2024. С. 229–232.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U109191

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кудріна Ольга Юріївна

2. Olga Y. Kudrina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудніченко Євгеній Миколайович
2. Yevhenii Rudnichenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 21.04.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козаченко Ганна Володимірівна
2. Hanna Kozachenko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ілляшенко Наталія Сергіївна
2. Natalia Iliashenko

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

;https://scholar.google.ru/citations?user=IG0gKg0AAAAJ&hl=ru&oi=sra;https://www.researchgate.net/profile/Nataliia-Illiashenko

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омеляненко Віталій Анатолійович

2. Omelianenko Vitalii A.

Кваліфікація: доктор економічних наук, професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;https://scholar.google.com/citations?hl=ru&authuser=1&user=BrAt38wAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Божкова Вікторія Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Божкова Вікторія Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Чистякова Ірина Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна